

Баришевський К. Ю., здобувач вищої освіти 3 курсу, гр. ФАМ-181
Науковий керівник – **Акименко О. Ю.**, к.е.н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ПДВ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ АКУМУЛЮВАННЯ ДОХОДІВ БЮДЖЕТУ

У всьому світі урядам для виконання своїх обов'язків з надання послуг населенню, забезпеченню пільгами, стабілізації економічної ситуації необхідні адекватні ресурси. Цим джерелом державного фінансування виступає саме оподаткування, а ПДВ відіграє важливу роль у системі державних фінансів у більшості розвинених країн світу та країн з перехідною економікою. ПДВ як механізм оподаткування використовується більш ніж в 100 країнах світу, а податкові надходження від ПДВ становлять 1/5 від загальної суми.

Спочатку законодавчим документом для обчислення ПДВ стала Шоста директива ЄС [1], уніфікувавши закони країн-членів ЄС щодо обігу податків. Через деякий час відбулося реформування податкової політики в частині удосконалення механізму ПДВ шляхом прийняття Директиви ЄС 2006/112 / ЄС [2], яка в даний час є одним з головних нормативних правових актів податкової політики, регулюючи положення стосовно предмету ПДВ, бази обчислення ПДВ, платників ПДВ, моменту виникнення зобов'язання по ПДВ, порядку зменшення зобов'язання по ПДВ, визначенні ставки ПДВ, місця справляння ПДВ, ПДВ на імпортовані товари, звільнення платника від ПДВ, спеціальні системи ПДВ.

В Україні розвиток ПДВ беззаперечно пов'язують з народженням незалежної України та умовно поділяють на три етапи. Так, перший етап, датований періодом 1991 – 1997 рр, розпочався прийняттям Закону України «Про податок на додану вартість» (1991 р.), до якого декілька раз вносились правки з метою адаптації до вимог сьогодення [3]. На зміну йому прийшов декрет Кабінету Міністрів «Про податок на додану вартість» (1992 р.) [3]. Цей період характеризувався відсутністю чіткого механізму бюджетної компенсації; великою кількістю податкових пільг; невизначеністю зобов'язань бюджетів різних рівнів щодо компенсації.

Другий етап ознаменовано розробкою Податкового кодексу, який прийшов на заміну прийнятому у 1997 р. Закону України «Про податок на додану вартість» (1997-2011) [3, 4]. Другий етап окрім частих змін в законодавстві характеризувався внесенням змін до податкового обліку (необхідністю надання податкової накладної і за даними книг обліку заповнення податкової декларації), встановленням єдиної ставки податку (20% до бази оподаткування, яка додається до ціни товарів).

Третій етап розпочався безпосередньо з прийняття Податкового кодексу України, метою якого є регулювання відносин, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначенні вичерпного переліку податків та зборів, що справляються в Україні, та порядку їх адміністрування, платників податків та зборів, їх прав та обов'язків, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час адміністрування податків та зборів, а також відповідальність за порушення податкового законодавства [5].

Внаслідок розширення ЄС Україна отримала прямий доступ до єдиного, розширеного, гармонізованого ринку ЄС з високим рівнем відкритості, єдиним переліком торгових правил і адміністративних процедур, єдиним митним тарифом та з вільним рухом товарів, послуг, громадян і капіталу без внутрішніх бар'єрів (прикордонного контролю, сертифікатів). Однак, для узгодження правових норм України та ЄС необхідна відповідна адаптація, а саме – удосконалення нормативно-правових актів, в тому числі стосовно ПДВ задля поступового досягнення повної відповідності права України до європейського права [6].

Отже, використовуючи досвід ЄС, в тому числі щодо застосування диференційованих ставок ПДВ, можна беззаперечно стверджувати, що в Україні вони можуть стати одним із вагомих інструментів наповнення бюджету, а для цього необхідно гармонізувати основну ставку податку на додану вартість; трансформувати механізм обліку платників податку на додану вартість (з урахуванням нормативних недоліків та технічної недосконалості), упровадити застосування системи єдиного рахунку для сплати податків та зборів чи інших платежів на основі зарубіжного досвіду.

Список використаних джерел

1. Keen, M., Lockwood, B. The Value-Added Tax: Its Causes and Consequences. Journal of Development Economics. 2010. Vol. 92. P. 138-151.
2. Директива Ради 2006/112/ЄС від 28.11.2006 р. «Про спільну систему податку на додану вартість». URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_928.
3. Офіційний веб-портал Верховної ради. URL: <https://www.rada.gov.ua>.
4. Офіційний веб-портал Державної податкової служби. URL : <https://tax.gov.ua>.
5. Податковий кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
6. Міжнародний досвід реформування податкових систем: види податків та електронна звітність. URL: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkhiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/mrdosvid>.
7. ПДВ в Україні: проблеми стягнення та перспективи впровадження закордонного досвіду. URL: http://bses.in.ua/journals/2019/47_1_2019/20.pdf.

Брежунова Д. О., здобувачка вищої освіти 4 курсу, гр. ОА-171

Науковий керівник – **Перетятко Ю. М.**, к.е.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

РЕАЛІЗАЦІЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У «ІС: ПІДПРИЄМНИЦТВО»

В сучасних умовах розвитку економіки перед українськими підприємствами постає потреба у швидкому реагуванні на зміни у господарській діяльності та отриманні дійсної інформації для прийняття оперативних управлінських рішень. Одним із найважливіших факторів раціонального управління на підприємстві є ефективне використання основних засобів та правильна організація їх обліку. Тому питання автоматизації обліку реалізації основних засобів з метою зниження трудомісткості окремих операцій, уникнення помилок, пов'язаних з людським фактором, упорядкованості та узагальнення облікової інформації наразі залишається актуальним.

Відповідно П(С)БО 7 «Основні засоби» «Основні засоби – це – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік)» [1].

Для обліку основних засобів існують такі програми: «Дебет Плюс», «BAS Бухгалтерія. ПРОФ», «SAP Business One», тощо. Проте бухгалтери національної практики, для організації облікових процесів, як правило, використовують програму «ІС:Підприємство». Так, у програмі «ІС:Підприємство» реалізація основних засобів може бути здійснена двома способами. Якщо виведення основного засобу з експлуатації та, безпосередньо, реалізація припадають на різні місяці, то операцію з продажу основного засобу необхідно оформити двома документами «Підготовка до передання ОЗ» та «Передання ОЗ». Документ «Підготовка до передання ОЗ» знаходиться у вкладці «ОЗ» головного меню програми. Даний документ дозволяє нарахувати амортизацію за поточний місяць використання об'єкта основних засобів, списати її та перенести об'єкт,